

ادامه از صفحه اول

دولت‌شکننده‌و جامعه‌قدرتمند*

«... بدیهی‌سی است که گذر از جامعه با دسترسی محدود به جامعه با دسترسی همگانی با انتقال نهادها و ال‌گوبرداری از قوانین و مقررات، سازمان‌ها و مؤسسات این‌بادنیر نیست و این‌الگوبرداری‌ها نه‌تنها کمکی به این‌جوامع نمی‌کنند؛ بلکه آنها را در معرض فروپاشی و خشونت فراگیر قرار می‌دهند. در جوامع با دسترسی محدود و توصیه اقتصاددانان برای حذف پیکاره رانت‌های اقتصادی در قالب سیاست‌های مختلف مانند خصوصی‌سازی و شکل‌گیری بازارهای رقابتی و توصیه اندیشمندان علوم اجتماعی برای شکل‌گیری احزاب و انتخابات آزاد قابلیت اجرا ندارد». بدیهی است که دو عنصر از چند عنصری که نورث تذکر می‌دهد، چندان ربطی به دولت هاشمی ندارد. دولت‌سازندگی هرگز به‌صورت جدی اقدام به حذف راست‌ها نکرد، بلکه سیاست توزیع رانت از دستش خارج شد. از سوی دیگر هاشمی در دوره دولت‌مدارش این‌چندان دغدغه شکل‌گیری احزاب و انتخابات آزاد را نداشت. از همین دو عنصر است که دولت خاتمی سر برمی‌آورد. اگرچه دولت اصلاحات در ظاهر گامی به جلو نسبت به دولت سازندگی است، اما درواقع این‌گونه نیست. خاتمی، ویراستار دولت هاشمی است. او با برداشت درستی که از دولت لیبرالی داشت، تلاش کرد در صورت‌بندی غریزی دولت سازندگی از نظریه نورث تجدیدنظر کند. او توان مقابله با رانت‌های به‌وجودآمده در دولت هاشمی را نداشت؛ ازاین‌رو سعی کرد با بی‌اعتنایی از کنار آنان بگذرد و فقط پیش از آن چیزی که دولت هاشمی طراحی کرده بود قدمی به پیش نگذارد. او تمام تلاشش را برای تسلیس نهادهای مدنی و شکل‌گیری احزاب و توسعه سیاسی کرد و رؤیای نافرجامش دولت پاسخ‌گو بود؛ رؤیایی که خاتمی را به این آگاهی رساند که پاسخ‌گویی صرفاً در اختیار دولت نیست و دولت مقتدر یکی از الزامات دولت پاسخ‌گو است. خاتمی نیز ناخواسته در دام چاله‌تئوری دولت سازندگی افتاد و تلاش کرد با الگوبرداری از جوامع راه را به‌دموکراسی را هموار کند. راهبردی که هاشمی در سوبه‌های اقتصادی آن شکست خورده بود و خاتمی سر آن داشت تا در توسعه سیاسی آن را بازماند؛ غافل از اینکه این الگوبرداری به تعبیر نورث کارایی چندانی ندارد و بهتر آن است که به جای الگوبرداری از جوامع باز، حرکت از جامعه‌شکننده به جامعه بالغ صورت گیرد. معیار تمایز این دو جامعه شکننده و بالغ، حفظ امنیت و رهبر از آشوب و خشونت است. به تعبیر نورث، جامعه شکننده جامعه‌ای است که در آن نظم و امنیت‌شکننده است و برعکس در جوامع بالغ احتمال برهم‌خوردن نظم بسیار کم است؛ اما دولت اصلاحات با آن کرانامه درخشان و با آن پشتوانه مردمی، نتوانست جامعه بالغ را طراحی کند. جامعه‌ای که امنیت آن به‌راحتی توسط جناح و گروه‌های مخالف دچار آسیب و تلاطم نشود. از همین جامعه نابالغ بود که دولت احمدی‌نژاد با حمله به دولت‌های پیشین سر کار آمد. دولت هاشمی با آموزه‌های نورث راه به جایی نبرد و دولت خاتمی هم نتوانست ایده‌های خود را در شرایطی که همه‌چیز مهیا بود، راهبردی کند. احمدی‌نژاد با شعار علیه دولت هاشمی، مردم را فریب داد. کاش او با جای پای دولت هاشمی می‌گذاشت، احمدی‌نژاد نه‌تنها این کار را نکرد، بلکه در مقابله با رانت‌های مولد، دست به رانت‌های نامولد زد. همان رانت‌هایی که نورث از آن به‌عنوان رانت‌های خاتمان‌بران‌داز یاد می‌کند. اینک با همین نگاه اجمالی به دولت‌های پیشین به دلیل استیصال دولت روحانی پی خواهیم برد. استیصالی که فقط با نظریه جوتل میگدال قابل تحلیل است؛ دولتی ضعیف در برابر جامعه‌ای قوی؛ جامعه‌ای شبکه‌ای، ناهمگون و پراکنده و دنیوار به‌لحاظ کنترل اجتماعی، دولت، نخستین مفهوم از مفاهیم چهارگانه میگدال است. «دولت قوی دولتی است که می‌تواند گروه‌های پراکنده را منسجم کند و توانایی اعمال خشونت مشروع را دارد. دولتی که نتواند اعمال خشونت را شروع کند، در تضاد منافع طبقاتی ناگزیر به استراتژی بقا تن خواهد داد». دولت روحانی به‌دلیل شرایط جهانی حتی توان پیگیری استراتژی بقا را هم ندارد. هرگونه کنش میان گروه‌های پراکنده و متفرق جامعه خدشه کلی به پیکره جامعه و وحدت طبیعی آن وارد می‌کند. ازاین‌رو دولت تدبیر و امید، استراتژی انفعال را دنبال می‌کند که موجب بی‌عملی در تصمیمات استراتژیک خواهد شد. میگدال چنین جامعه‌ای را این‌گونه توصیف می‌کند: «دولت ضعیف، دولتی است که در برابر ساختار شبکه‌ای جامعه توان بسیج و سازماندهی را ندارد و ناگزیر، از اجرایی و عملیاتی‌کردن برنامه‌های خود عقب‌نشینی می‌کند». درحال‌حاضر این مشکل به‌راحتی در دولت روحانی قابل ردیابی است. این دولت حتی در تصمیماتی که به نفع ملت است، از جمله تعیین واقعی نرخ عامل‌های سوخت، حذف یارانه‌های اقشار پردرآمد و ساماندهی صندوق‌های بازنشستگی، دولت روحانی وارث وضعیتی است که از سیاست دولت‌های پیشین به یادگار مانده است و اگر اینک بروز و ظهور بیشتر یافته، به‌دلیل قدرتمندشدن جامعه است. بدیهی است در اینجا قدرتمندشدن به معنای مستقیم (مثبت) آن نیست. در واقع می‌توان گفت پوسته جامعه سخت و غیرقابل نفوذ شده است. در این شرایط اتفاق ناخوشایندی رخ خواهد داد که نه به نفع دولت و ملت است و نه به نفع پروژه دموکراسی خواهی. در این وضعیت دولت‌ها برای اجرای تصمیمات خود به نهادهای سخت و کارآمدی همچون احزاب، نظامیان و دستگاه‌های امنیتی پناه خواهند برد؛ یعنی اعمال ناخواسته تکنولوژی‌های انضباطی و امنیتی. اینها تحلیل شرایط کنونی است. اما پرسش مهم اینجاست: دولتی که زاده این شرایط است چگونه دولتی خواهد بود؟

❖ **تئری یادداشت، دو استعاره از دو نظریه متفاوت است؛ اولی از ادگالاس نورث و دیگری از جوتل میگدال**

شرق: «مجلس اول بهترین مجلس بود»، این اولین‌بار نیست که چنین گزاره‌ای مطرح می‌شود. شاید آخرین‌بار هم نباشد، اما این‌بار بیان آن از سوی حسن روحانی تندروها را به واکنش واداشته است. رئیس جمهوری حتی از اتهام ارتباط با سرویس‌های جاسوسی بیگانه هم مصون نماند، آن هم به این دلیل که گفته بود: «در آن مجلس، نظارت به این شکل وجود نداشت و حتی شورای نگهبان و این‌همه دفاتر نظارتی وجود نداشت». برخی اما گفته‌های رئیس جمهوری را به تلاش برای انحلال شورای نگهبان تفسیر کردند؛ تفسیری که معاون‌اول رئیس جمهوری آن را «تفسیرهای بد» دانست. از سوی دیگر بعد از گفته روحانی، نماینده سابق و نزدیک به جبهه پایداری در مجلس در گفت‌وگویی ادعا کرد که ۲۸ نفر از اعضای حزب توده در انتخابات مجلس اول ردصلاحیت شدند. اما حقیقت نحوه برگزاری اولین دوره مجلس بعد از انقلاب اسلامی چیست؟ مجلسی که اولین و آخرین تجربه نمایندگی مجلس زیر سایه وزارت کشور بوده است.

رسانای از کدام ۲۸ نفر سخن می‌گوید؟

دولتی‌ها گفتند که مجلس اول از لحاظ حضور گسترده نیروهای سیاسی در آن سرآمد تمام مجالس بعد از انقلاب است. این گفته بارها حتی از زبان نماینده مجلس دهم، از جمله محمود صادقی نیز بیان شده است. باین‌همه حمید رسایی، نماینده سابق نزدیک به جریان پایداری در مجلس، برای اثبات وجود نظارت استصوابی شورای نگهبان در اوایل انقلاب ادعا کرده که در این مجلس نیز ردصلاحیت‌هایی صورت گرفته است. نماینده سابق مجلس گفته که در آن مقطع فرماندار وقت تهران، مصطفی تهرانی، نامهای دو دبیر وقت شورای نگهبان، آیت‌الله صافی گلپایگانی، می‌نویسد و درباره نامزدی اعضای حزب توده استعلام می‌گیرد. رسایی گفته: «آیت‌الله صافی گلپایگانی که دبیر وقت شورای نگهبان بود، طی نامه‌ای به وزارت کشور بر اساس اصول ۹۸ و ۹۹ قانون اساسی، ۲۸ نفر را ردصلاحیت می‌کند. بنابراین این ادعا که ما در دوره اول مجلس شورای اسلامی هیچ ردصلاحیتی نداشتیم، کذب محض است». رسانای نامی هم از این اعضا بریده است. استانه به این نامه در گزارش دیگری از خبرگزاری «فارس» نیز مورد اشاره قرار گرفته است. اعداد البته ضدونقیض است و در این گزارش تعداد نفرات ردصلاحیت‌شده ۲۳ نفر ذکر شده. از طرفی هیچ

شرق: سخنگوی جامعه روحانیت مبارز که پیش از این گفته بود نمی‌توانیم به احزاب و جریان‌های اصولگرا التماس کنیم که ما را به‌عنوان محصور وحدت بپذیرند، حالا در خواست رئیس جامعه روحانیت مبارز از جبهه پایداری برای حرکت در مسیر وحدت خبر داده است. مصباحی‌مقدم گفته است: آیت‌الله موحدی‌کرمانی از اعضا ی جبهه پایداری خواست برای کمک به وحدت نیروهای انقلاب کمک کرده و در مسیر وحدت حرکت کنند؛ آقای موحدی‌کرمانی به‌اعضای جبهه پایداری تأکید کردند که برای رسیدن به وحدت لازم است همه گروه‌های انقلابی، انعطاف لازم را داشته باشند و این‌طور نباشد که بگویند می‌خواهیم به صد درصد خواسته‌هایمان برسیم و درصورتی‌که ۶۰، ۷۰ درصد خواسته‌های آنها محقق شده باشد بهتر است تمکین کرده و به وحدت تن بدهند. جبهه پایداری در انتخابات مجلس گذشته هم سهمیه بیشتری از جایگاه و وزن خود در فهرست تهران دریافت کرد و گفته می‌شد علش تهدیدهایشمنی پس بر خروج از ائتلاف و ارائه فهرست جداگانه بوده است.

حجت‌الاسلام غلامرضا مصباحی‌مقدم، سخنگوی جامعه روحانیت مبارز، با اشاره به دیدار اعضای جبهه پایداری با آیت‌الله موحدی‌کرمانی- به برخی اعضای جامعه روحانیت مبارز، گفت: این دیدار بنا به درخواست دوستان جبهه پایداری انجام شد و به نظر ما دیدار خوبی بود. سخنگوی جامعه روحانیت مبارز در پاسخ

سندی مبنی‌بر وجود این نامه ارائه نشده است. در این شرایط فعالان سیاسی و برخی از نمایندگان مجلس اول نیز در گفت‌وگو با «شرق» نسبت به چنین اتفاقی اظهار بی‌اطلاعی کردند. موضوع دیگر اینجاست که مواضع حزب توده و منافقین در آن مقطع با این ادعا همخوان نیست. حزب توده به جمهوری اسلامی و قانون اساسی رای آری دادند. درمقابل منافقین همه‌پرسی جمهوری اسلامی را مسکوت گذاشتند و به قانون اساسی نیز رای ندادند. باین‌همه مسعود جروی به‌عنوان چهره ارشد این سازمان در انتخابات مجلس اول حضور داشت و به دور دوم انتخابات هم رفت. از طرفی به گفته فعالان سیاسی، شاخه‌های بررسی صلاحیت افراد در انتخابات مجلس اول محدود بوده است؛ حداقل و حداکثر سن، سابقه عضویت در ساواک یا وابستگی به رژیم پهلوی، سابقه جرم و جنایت و مشهودبودن به فساد از جمله شاخه‌های بررسی صلاحیت بوده است. به‌این‌ترتیب به نظر می‌رسد که ادعای ردصلاحیت اعضای حزب توده در انتخابات مجلس اول بدون ارائه سند قابل پذیرش نیست.

انتقادها به سخنان روحانی از انتقادات سخنگوی شورای نگهبان مبنی‌بر دعوت روحانی به عدم رعایت قانون آغاز شد و دیروز به اتهام ارتباط با سرویس‌های جاسوسی بیگانه رسید. البته موافقان سخنان روحانی نیز کم نبودند. سیدکاظم اکرمی، از اعضای مجلس

سیاست

ادامه واکنش به سخنان رئیس‌جمهور درباره نظارت استصوابی

کدام ۲۸ نفر؟

اول، در این زمینه به «جماران» گفت: «آقای روحانی که خود در مجلس اول حضور داشته، حرف درستی زده است. مجلس اول دربرگیرنده بسیاری از مبارزان قبل از انقلاب و انسان‌های مخلص بود که به دنبال خدمت به مردم بودند نه چیز دیگر». اکرمی گفت که «بسیاری از گروه‌ها نظیر نهضت آزادی ایران و بعضی گروه‌های دیگر که پیش از انقلاب حضور داشتند با اینکه ممکن است با برخی نظرات آنها موافق نباشیم، در مجلس اول حضور داشتند و عملکرد خوبی هم داشتند. بسیاری از اعضای این گروه‌ها انسان‌های سالم و خوبی بوده و هستند. بنابراین اگر فضا را باز کنیم که صاحبان همه نگرش‌ها بتوانند وارد مجلس شوند، بی‌تردید آمار مشارکت بسیار بالا خواهد رفت. فضا نباید محدود به حضور عده‌ای شود که «انقلابی» خوانده می‌شوند یا اینکه تنها جمع اندکی آنها را انقلابی می‌شناسند». او تأکید کرد: «اگر بخواهند حضور در مجلس آینده با مشارکت هرچه بیشتر مردم همراه باشد، با توجه به صحبت‌های آقای رئیس‌جمهور، باید نظارت را به اندازه‌ای اعمال کنند که در دوره اول مجلس شورای اسلامی وجود داشت؛ یعنی یک نظارت حداقلی وگر نه این نظارت استصوابی که به واسطه آن هر کس را که صلاح می‌بینند آورده و هرکس که صلاح نیست کنار می‌زنند، باعث می‌شود تا مردم علاقه کمتری برای حضور و مشارکت در انتخابات داشته باشند».

درخواست اصولگرایان از جبهه پایداری

وحدت را نشکنید

بی‌صدا به هدف نزدیک شوید و زمانی تصمیم بگیرید با هدف برخورد کنید که ضرب خطای شما را کم کند، اگر کسی در عالم سیاست این‌گونه برخورد کرد، به هر جهت باید مثبت ارزیابی شود. به‌تازگی صادق محصولی، قائم‌مقام جبهه پایداری، در انتقاد تسدی به شیوه ائتلاف و وحدت در جیان اصولگرایی گفته بود: در فهرستی که از اصولگرایان معرفی کرده‌ام، طرفدار برجام را گذاشته‌ام کنار مخالف صد درصد برجام و به مردم داده‌ام که به ما رای بدهید. مردم می‌گویند شما اصولگراها دکان باز کردید یا ما را مسخره کردید یا واقعا اعتقاداتان است که در موضوعی مانند برجام به یک همفکری نرسیده‌اید. به این برادران می‌گویم این فهرست رای نمی‌آورد، در جواب به ما گفتند بازی به‌همزن هستند. نتیجه حرف‌زن‌درن ما چه شد؟ آنجایی که حرف ردبیم و از ارزش‌ها دفاع کردیم و فهرستی روبه‌روی هم داریم، ۱۶، ۱۷ نفر از فهرست جبهه پایداری وارد مجلس شد، اما اینجایی که سکوت کردیم، شکست خوردیم. محصولی در نقد وحدت به هر قیمتی گفته بود: وحدت وسیله است و هدف نیست، اگر وحدت به رسیدن به هدف کمک کند، چیز خوبی است؛ اما اینکه

منتقدان همیشگی دولت هم ساکت نماندند. علیرضا پناهیان که اخیرا با مطالبه شفافیت به مجلس حمله کرده بود، در این زمینه در صفحه توئیتر منتسب به خود نوشت: «در مجلس اول، شورای نگهبان نبود و مثلاً به نمایندگانی شدید که هم‌نوا با سرویس‌های جاسوسی دشمن به دنبال منحل‌کردن ارتش بودند. همان‌ها الان هم، هم‌نوا با همان سرویس‌ها به دنبال حذف نقش شورای نگهبان هستند. الهی به برکت این اربعین از شر دشمنان مملکت خلاص شویم». این روحانی که گویا مثل برخی نمایندگان مجلس از مصونیت پولادین برخوردار است و حق جاسوس خطاب‌کردن مقامات کشور را دارد، به سخنرانی روحانی در مجلس اشاره می‌کند که درباره انحلال ارتش است. پیش از این عباسعلی کدخدایی نیز نوشته بود: «مطالب آقای رئیس‌جمهور که خود سوگند یاد کرده باسدار قانون اساسی باشد یعنی نادیده‌نگاشتن قانون اساسی و قوانین انتخابات.

از آقای رئیس‌جمهور انتظار آن بود تا همگان را به اجرای مُر قانون و احترام به آن دعوت کند، نه با هیجان سیاسی نهادهای مسئول را به عدم رعایت قانون فراخواند». در واکنش به این توییت برخی از این گفتند که نظارت استصوابی نه مر قانون، بلکه حاصل تفسیر شورای نگهبان از قانون اساسی است، چراکه طبق قانون اساسی، استعلام درباره صلاحیت نامزدها باید از نهادهای چهارگانه باشد. بنابراین بررسی صلاحیت نیز باید بر مبنای قانون و اسناد حاصل از استعلام مراجع چهارگانه صورت بگیرد. اما اسحاق جهانگیری، معاون‌اول رئیس‌جمهوری، دیروز درباره این واکنش‌ها چنین گفته است: جهانگیری گفته: «برخی بیخود تفسیرهای بد از صحبت‌های آقای رئیس‌جمهوری نکنند؛ آقای رئیس‌جمهوری نگفتند که یک نهاد نباشد و شبهه‌ای در قانون اساسی ایجاد نکردند، بلکه می‌خواستند این مطلب را منتقل کنند که ما به یک مشارکت گسترده که ملت ایران پیروز انتخابات باشد، نیاز داریم و راهش این است که فضا را بازتر کنیم و فیلترها را سخت نکنیم و بگذاریم همه جریان‌ها حضور داشته باشند».

به نظر می‌رسد که ماجرای نظارت استصوابی به اظهارنظر رئیس‌جمهوری و واکنش‌ها ختم نخواهد شد، در شرایطی که یازدهمین انتخابات مجلس نیز در پیش است و درباره مشارکت نیروهای سیاسی در صحت انتخابات بحث‌های زیادی درگرفتگی است.

شما به بهانه وحدت، حزب‌اللهی‌ها را کنار بگذارید و آتهایی‌را که دوترب به ارزش‌های انقلاب هستند، در لیست بیاورید، وحدت معنا نخواهد داشت؛ اما ما گفتیم اگر ما بازی‌به‌همزن هستیم، پس سکوت می‌کنیم که نتیجه خبر کم هم ۳۰ نفر بود. جبهه پایداری گفته است که یک الگو و مدل انتخاباتی رسیده و آن را به شورای ائتلاف و وحدت اصولگرایان هم ارائه کرده است. آنها پیش از این قائل به انتخاب اصلح برای ریاست‌جمهوری بودند. محصولی هم گفته است: می‌گویم ما یک مدل برای وحدت داریم و این مدل در چند مرحله است. اقل وحدت این است که بدیگر را تخریب نکنیم، درجه بالاتر شاخص‌ها را یکی کنیم که به افراد مشترک برسیم. افرادی را انتخاب گفتند بازی به‌همزن هستند. نتیجه حرف‌زن‌درن ما چه شد؟ آنجایی که حرف ردبیم و از ارزش‌ها دفاع کردیم و فهرستی روبه‌روی هم داریم، ۱۶، ۱۷ نفر از فهرست جبهه پایداری وارد مجلس شد، اما اینجایی که سکوت کردیم، شکست خوردیم. محصولی در نقد وحدت به هر قیمتی گفته بود: وحدت وسیله است و هدف نیست، اگر وحدت به رسیدن به هدف کمک کند، چیز خوبی است؛ اما اینکه

پنجمین دوره شورای شهر شیراز بود، ۱۲ خرداد ۹۸ بازداشت و روانه زندان شد. حاجتی پیش از این نیز پنجم مهرماه ۹۷ بازداشت ۱۵ مهرماه این سال با قرار وثیقه دومیدان‌دریالی آزاد شد اما به گفته مسئولان قضائی رسیدگی به پرونده وی ادامه داشت. این عضو شورای اسلامی شهر شیراز پس از گذشت افزون بر چهار ماه غیبت در جلسات شورا، ۱۴ بهمن ۹۷ در جلسه کمیسیون برنامه و بودجه این شورا حاضر شد. در آن زمان، قرار نظارت قضائی مبنی بر منع حضور این عضو شورای شهر شیراز از سوی دادگاه لغو شده بود. وی به یک سال زندان و همچنین تبعید به یکی از شهرهای خارج از استان فارس محکوم شده است. درنهایت با ارجاشدن حکم زندان در غیاب حاجتی به دلیل گذراندن حبس و بدو اینکه مدت زمان قانونی عدم حضور وی به اتمام رسد جانشین او معارفه شد که انتقادات بسیاری به روند اجرایی آن وارد است. مهدی مقدری عضو شورای شهر اصفهان نیز از جمله اصلاح طلبانی است که به شش ماه حبس محکوم شده است. او در گفت‌وگویی توضیح داد است که حکم شش ماه حبس برای او با واکنش‌های منفی انتقادی صادر شده بود که به آن اعتراض کردیم، با این

روزنه

جهانگیری:

بگذاریم کاندیداهای همه جریان‌ها در انتخابات حضور داشته باشند

❖ **ایسنا:** معاون اول رئیس‌جمهور در همایش سراسری و سومین مجمع عمومی خانه مطبوعات و رسانه‌های کشور، با تأکید بر اینکه دولت هیچ‌گاه نمی‌خواهد مطبوعات بلندگوی تبلیغاتی او باشند بلکه اتفاقا می‌خواهد که رسانه‌ها از او انتقاد کنند،گفت: جامعه ما در شرایط فعلی به شدت به هم‌گرایی، انسجام، همبستگی، اخلاق و انصاف نیاز دارد. اسحاق جهانگیری افزود: در مقطع فعلی که مسئله مبارزه با فساد یکی از مسائل اصلی کشور است، رسانه‌ها می‌توانند زمینه‌ساز ازبین‌بردن فساد باشند. همچنین نقش رسانه‌ها در مرحله پیشگیری از وقوع فساد بسیار تعیین‌کننده است. یکی از راه‌هایی که می‌تواند در پیشگیری از فساد مفید باشد مطبوعات است و بر همین اساس نیز همه باید از آزادی رسانه‌ها حمایت کنیم. باید از محدودیت، تعطیلی و زبان‌ده‌شدن رسانه‌ها و مطبوعات نگران باشیم؛ چراکه هیچ فعالیت زبان‌دهی امکان حیات ندارد.

او با اشاره به برگزاری انتخابات مجلس یازدهم گفت: می‌شود انتخابات پیش‌رو به جشن پیروزی ملت ایران و جشن مشارکت آنها تبدیل شود و می‌توان کاری کرد که همه گروه‌ها و جریان‌های مختلف سیاسی احساس کنند که در سرنوشت کشور خود سهمیه هستند، حضور دارند و در آن مشارکت می‌کنند. این موضوع بستگی به آن دارد که ما مسئولان با چه روش، ذهنیت و دیدگاهی با انتخابات برخورد کنیم؛ اگر روشمان بسته و محدود و تنگ باشد و فکر کنیم که با تصمیم‌گیرنده هستیم، ممکن است مردم بگویند شما که تصمیم می‌گیرید، خودتان هم رای دهید. اگر زمینه را باز کردیم تا همه مردم احساس کنند در بین کاندیداهای مورد مورد نظرشان وجود دارد یا حتی اگر فرد در تصد مورد نظرشان نیز وجود ندارد، بلکه با در صد کمتری افرادی حضور دارند که نظرشان را نمایندگی کند، در انتخابات مشارکت می‌کنند و رای می‌دهند.

او افزود: باید با سعه‌صدر بسیار بالا و سینه‌ای بسیار فراخ با مسائل کشور برخورد کنیم؛ باید به معنای واقعی، انتخابات آبرومند و رقابتی برگزار شود و باید بگذاریم همه کاندیداهای در این انتخابات حضور داشته باشند.

همسر کاووس سیدامامی از ایران رفت

❖ **شرق:** همسر کاووس سیدامامی، متهم پرونده فعالان محیط‌زیستی که بهمن ۹۶ در زندان اوین خودکشی کرده بود، از ایران خارج شد و به کانادا رفت. پیام درفشان، وکیل مریم ممینی، با اعلام این خبر که با رفع دستور قضائی ممنوعیت او برای خروج از کشور برداشته شد، به این‌ها گفت: «بر اساس طرح و پیگیری مسئله در بخش مرکزی دادستانی تهران و دادرای انتظامی قضات و پیرو مذاکرات انجام‌گرفته بین مسئولان دادسرای انتظامی قضات و سرپرست دادرسای اوین به عنوان مقام قضائی صادرکننده دستور ممنوع‌الخروجی و نهاد امنیتی مسئول پرونده، دستور رفع ممنوع‌الخروجی موکل صادر شد».

او افزود: «در این راستا موکل با اخذ گذرنامه به‌صورت قانونی و بدون ایجاد هرگونه مشکل و مانع، از کشور خارج شده و نزد فرزندان خود به کانادا رفته است که با بر تصمیم خودشان بعد از خروج از کشور، مسئله به من اعلام شد». درفشان گفت که بنا به اهمیت مسئله و احترام به افکار عمومی، این موضوع را اعلام کرده است. رامین، فرزند کاووس سیدامامی نیز در توئیتر خود با انتشار عکسی در کنار مادر و برادرش نوشت: «ما بالاخره به مادر زایمان پیوستیم. رؤیای این لحظه را داشتیم. ما هنوز در بهت هستیم و سعی می‌کنیم عواطفمان را برمی‌کنیم». کاووس سیدامامی، استاد دانشگاه صادق‌صادق(ع) و از فعالان محیط‌زیستی بود که در بهمن ۹۶ بازداشت شد. در ۱۹ بهمن مسئولان قضائی اعلام کردند که او در زندان اوین خودکشی کرده است. بر همین اساس پرونده‌ای برای فعالان محیط‌زیستی تشکیل شد و مریم ممینی، همسر سیدامامی نیز با دستور مقام قضائی ممنوع‌الخروج شد و چندمرتبه نیز از او به عنوان مطلع تحقیق به عمل آمد. دستور ممنوع‌الخروجی ممینی در ۹۷ تمدید شد. وکلای او از سرپرست دادرسای امنیت به عنوان صادرکننده دستور ممنوع‌الخروجی به نهاد امنیتی مسئول پرونده، انتظامی قضات شکایت کردند تا اینکه دستور مزبور رفع شد.

امضای تفاهم‌نامه همکاری نیروهای دریایی کشورهای حاشیه خزر

❖ **ایسنا:** امیر خانزادی، فرمانده نیروی دریایی ارتش، درباره نشست پنج‌جانبه فرماندهان نیروی دریایی کشورهای حاشیه دریای خزر و امضای تفاهم‌نامه همکاری گفت: «در این نشست هر پنج فرمانده نیروی دریایی به این نتیجه رسیدند که نیازهای فنی، آموزشی و ساخت و تعمیر یگان‌های شناور سطحی و زیرسطحی در دریا و ساحل را با اشتراک ظرفیت‌های یکدیگر مرتفع کنند». این تفاهم‌نامه همکاری، پس از مصوبه رؤسای‌جمهور پنج کشور ساحلی مبنی‌بر حضورداشتن سایر کشورها در دریای خزر شکل گرفت.